

GAZETA LWOWSKA.

W Poniedziałek

N^{ro}. 91:

9. Sierpnia 1819.

Wiadomości krajowe.

Ze Lwowa. — Ogłoszono tu drukiem następujący Okólnik, względem uchylenia dotychczasowego zakazu wyprawdzania żywności, tudzież bydła na rzeź i zakłucie przeznaczanego, niemniej względem uregulowania cła od żywności. Najясniejszzy Pan raczył według dekretu Wysokiej Kamery nadwornej z dnia 20. Czerwca r. b. regulacyię opłat cłowych od żywności tudzież niektórych ziemioplodów uchwalić, przytem dotychczasowy zakaz wyprawdzania żywności i bydła na rzeź i zakłucie przeznaczanego, za zniesiony zgoda ogłosić, i poniższe przepisy w tey mierze nastawiey ustanowić: 1) Zaczawszy od dnia 15. Sierpnia r. b. mają opłaty cłowe od wprowadzania i wyprawdzania pomienionych artykułów w taryffie i iey dodatku wymierzone, na wszystkich granicach Państwa Austriackiego z Państwami zagranicznymi, iednokształtnie i tym sposobem moc swoią otrzymać, że wszystkie wyszczególnione tamże artykuły, które w dniu rzeczonym są ieszcze oclone nie zostaną, po iego upłynieniu temu nowemu wymiarowi cła w handlu z zagranicą podpadać mają. 2) Handel krajowemu temi artykułami wewnątrz Monarchii, to jest, między dawnymi a nowo-odzyskanymi Prowincjami, z wyjątkiem Węgier, Ziemi Siedmiogrodzkiej, Dalmacyi, Istrii i portów wolnych Tryesteńskiego i Fiumentkiego, z należącymi do nich a za linią cłową położonemi Powiatami, dozwala się od dnia 15. Sierpnia z zupełną wolnością od opłaty cła, wszelako pod tym tylko warunkiem, aby transporta poiedyncze podlegały za każdym razem na liniach przedzielających Prowincyje, zem na liniach przedzielających Prowincyje, rewizyi Urzędów cłowych, które przekonać się muszą, czyli między niemi inne, opłacie cła na teyże linii przedzielającej podpadające artykuły przykładowane nie znajduią się. 3) W handlu z Węgrami, Ziemią Siedmiogrodzką i innymi Prowincjami Państwa, iak dalece powyższa taryffa osobnych przepisów nie zawiera, mają powszechne zasady względem tegoż

handlu w przepisie cłowym i trzydziestego grosza zawarte, albo osobne rozporządzenia bydź zastosowywane. 4) Nakoniec znoszą się mocą tey taryffy wszystkie byłe dotychczas zakazy wprowadzania lub wyprawdzania wyszczególnionych w niey artykułów, wyjąwszy artykuły pod liczbami porządkowemi 18, 34 i 90 wymienione, które ieszcze nadal z handlu wyłączone zostają, a zatem tylko z mocy osobnego dozwozenia za paszportem i opłatą należytości cłowych, dla dokładniejszego oznaczenia w taryffie czerwonym kolorem wyrażonych, wprowadzaniem bydź mogą. W Lwowie dnia 12go Lipca 1819. (Podpisano) Franciszek Baron Haener, Gubernator krajowy. Franciszek Baron Krieg, Radca nadworny. Karol de Rusecki, Radca Gubernialny.

C. K. Rząd krajowy rozkazał ogłosić co następuje: Dekretem Wysokiej Kancelaryi nadwornej wydano Janowi Hofferowi dyploma Szlachectwa Austriackiego, do którego oyciec onegoż Jędrzey Hoffer oberzysta na Piaskach w Passeyer w Tyrolu ze spondonem w małżeństwie potomkami płci oboiey w linii zstępney, na wszystkie przyszłe czasy od Najясniejszego Pana wyniesionym został. Ta, zasługom i pamiętce godnego chwały męża, który wierność i przywiązanie swoje do Najясniejszego Domu Cesarzkiego w chwili nayniebezpieczniejszey okazał i bohaterką, stale zniesioną śmiercią zapieczętował, poświęcona naywyższa łaska, podaje się ninieyszem do wiadomości powszechney.

Za naypiękniejszy chów koni i bydła rogatego, otrzymali wyznaczone od Rządu nagrody: 1.) Na iarmarku w Mościskach w Cyrkule Przemyskim dnia 24. Czerwca r. b.: P. Michał Zawalski Mandataryusz Wyszetycki, Chrystyjan Petri włościanin Hartfeldzki, i Ludwik Geslner włościanin Rehbergski, za okazane Kommissyi naypiękniejsze, po skarbowych ogierach wychowane źrebce, po 100 ZR.; W. Marcin Iwanowski Dzierżawca Cihowa i Jerzy Spiess włościanin Rehbergski, za naypiękniejsze, po skarbowych ogierach wycho-

wane kłacze, po 25 ZR.; Jacko Maluta Letowiński włościanin Wyszatycki, Wasyl Huterys włościanin Debrzaniecki, i wdowa Maryanna Oleszka, włościanka Gnoinicka za najpiękniejszych byków własnego chowu, po 30 ZR.; nakoniec Wasyl Karpe, włościanin Hukski, Stach Białkowski włościanin Gnoinicki, Stanisław Kochanowicz, włościanin Wyszatycki, Antoni Chłomik włościanin Trzeński, Antoni Karozmarz włościanin Mościński i Ewa Illasiewiczowa przedmieszczanka Mościńska, za najpiękniejsze krowy własnego chowu, po 20 ZR. WW. — 2.) Na iarmarku w Cyrkułowie mieście Bochnii dnia 24go Czerwca r. b.: WW. Zelechowski i Fibauzer za najpiękniejszych ogierów, po 100 ZR.; włościanin Barozkowski Metel, za kłacz, 25 ZR., i mieszczanin Bochnieński Turek, za krowę, 20 ZR. — 3.) Na iarmarku w Żółtkwi, dnia 30go Czerwca: Jędrzej Tomaszowski, Jan Bombersbach i Wilhelm Schmied, za ogierów, po 100 ZR.; Piotr Heinochau, Leonhard Steinberger i Mikołaj Stant, za kłacze po 25 ZR.; Magdalena Zabiełowa i Ludwik Łapiński, za byków, po 30 ZR., nakoniec tenże sam Łapiński za krowę, 20 ZR. WW.

Z Temeszowa. — WW. Wincenty z Tarnawki Tarnawiecki i Roża z Błotńskich małżonkowie, Dziedzice Temeszowa obchodzili w dniu zostym Kwietnia r. b. nroczyste ponowienie zaślubin dwojga poddanych swoich, Woyciecha Miłozanowskiego, mającego 79 lat, z Agnieszka, żoną tegoż, mającą lat 68; którzy w swych związkach małżeńskich przeżyli lat 50 i miesięcy 5. — Uroczystość ponowienia ślubów odbyła się w gromie przyjaciół i sąsiadów, oraz Duchowieństwa i Gminy, jak nayweseley i nayotwarciey, na znak przychylności ku swoim poddanym, ze strony Dziedziców, będących nimi inż lat 43, a to na pamiątkę zastug Woyciecha Miłozanowskiego, który u niegdyś JW. Józefa Tarnawieckiego, byłego Prezesa i Wice-Starosty Grodzkiego Sanockiego, a oycą terazniejszego Dziedzica, dworsko służywał. Pobłogosławił obrządkowi temu WJX. Blok, Kanonik tytułarny Przemyślski, Poddziekani Brzozowski, Proboszcz Jaczmierski.

Wiadomości zagraniczne.

Wyspa S. Heleny.

Okręt Czarownica, który zawinął był do wyspy S. Heleny, donosił, że Napoleon

znaydował się wciąż ieszcze w dawnym stanie zdrowia, i że nie przyjmował żadnych odwiedzin od cudzoziemców.

Kraie Barbaryjskie.

Donoszą z Londynu pod dniem 16. Lipca, że według listu ajenta Domu Lloyda, datowanego z Genui pod dniem 2. Lipca, Algierozycy wypowiedzieli wojnę Hiszpanii i Hollandyi. W pomiesionym liście dodano, że fregatę Hiszpańską z zwykłemi podarunkami do Algieru nie dopuszczono.

Francya.

Z Paryża d. 17. Lipca. — Izba Parów przyjęła po kolei projekta do prawa, uchwalone przez Izbę Deputowanych, a po części zajmnie się ieszcze onemiż. — Z mocy rozporządzenia Królewskiego, ma Izba Parów iako Sąd, rozstrzygnąć sprawę P. Selwesa przeciwko Baronowi Segujerowi, Parowi i pierwszemu Prezydentowi Sądu Królewskiego w Paryżu względem odmowionej sprawiedliwości i dowolnych kroków. Baron Mourre, jeneralny Proburator Sądu kassacyjnego zastępować będzie Ministeryum.

Dnia 14. Lipca wytoczyły się w Sądzie Przysięgłych w Paryżu pierwsze rozprawy przeciwko oskarżonym autorom. Oskarżono P. Maurycego Lefevre że w tomie 6tym pozycie 13tym Biblioteki historyczney, umieścił doniesienie o wypadku, zdarzonym w dniu 14. Marca r. b., gdzie dwoy żołnierze Szwajcarscy na ulicy publiczney oycy rodziny zamordowali za to, że obraził się, iż syna iego na ziemię powalili; niemniej o drugim wypadku, gdzie żołnierz Szwajcarski porwał się na dziecko bagnetem; i że do opowiadań takowych dodał uwagi następujące: „Tak więc na pomnożenie innych ofiar, spokojni Obywatele skazani są, widzieć po ulicach i po publicznych przechadzkach, z broynych satelliatów, którzy bezkarnie bić mogą bliźniego, który im nie podoba się! Nigdy prawo przemocy nie nastrożowało nic bardziej barbarzyńskiego i obrzydliwego, nigdy nie zhańbiono Narodu ucylizowanego sposobem bardziej srogim i upokarzającym: Czyliż inż zawsze skargi zostaną bez skutku, i czyliż Deputowani Ludu, powołani do głosowania o złoto, na płacenie tych Jauczarów nie będą mieli odwagi, ażeby odmówili funduszów na utrzymywanie tego bicia.

szkodliwego równie i bezpieczeństwu Obywateli i sławie Narodu? Jeneralny Adwokat P. Vatismenil, jako oskarżyciel publiczny, zadawał sobie pracy, aby Pana Lefevre wy-stawić winnym, targnienia się na Króla w o-brażeniu jego gwardyi Szwaycarskiej. Adwo-kat Merilhon bronił oskarżonego, a Przy-sięgli, naradziwszy się krótko, uznali go ie-dnomysłnie niewinnym. — Był to pierwszy wyrok Przysięgłych, w sprawie antorskiej. Przy tej sposobności jedna z gazet Paryżkich czyni uwagi następujące: „Uwolnienie anto-rów, stawionych przed Sąd Przysięgłych, i obwinionych o zelżenie Szwaycarów, świad-czy, że prawa panna, i ich pożyteczne są u-stanowy liberalne. Jakkolwiek niedoskonałe ieszcze są Sądy Przysięgłych, przecież pożą-dzielną tamę nietolerującemu duchowi stron-nictwa i zwyczajowi łtmaczenia zdań cudzych według widoków prywatnych, przez co ko-niecznie wolność myślenia byłaby niarzmiona. Jakkolwiek podoba się komu sądzić o artyku-łach względem Szwaycarów, umieszczonych w Bibliiotece historyczney, nie mogą one przecież uważanemi być za występki. Przy-sięgli uważali rzecz ze strony, z której nale-żało, a zdrowy ich rozsądek prowadził ich le-piej, niżeli uczone dowcip mylnych wniosków przesładowania.“

Dnia 14. Lipca wieczorem przybył do Calais znany z ucieczki Lavaletta Jenerał Wilson, a nazajutrz puścił się do Paryża. W jednymże prawie czasie przybył tam Hra-bia Palamede de Forbin-Janson, który dostał od Rządu paszport do wywiezienia mał-żonki swojej do Nizy. Towarzyszył mu brat jego Xiądz Janson. — Sprawa Profes-sora Bavoux odesłana została od Izby oska-rżającej do Sądu Przysięgłych. — Dnia 12go Lipca zaszył w St. Cloud niesnaski między konna gwardyją przyboczną, a gwardyją pie-szą, przyozem wszelako nie przyszło do ża-danych czynności, ani do przerwania pokoju pu-blicznego. Skończyło się na pojedynku mię-dzy kapralem gwardyi pieszej i gwardystę konna. Przyczyną niesnasków było, że kon-ni gwardyści przyboczni, obowiązanymi będąc aby salutowali Officerów gwardyi pieszej, ża-dali tegoż samego od gwardyi pieszej, ztożo-ney z samych Officerów.

Dziennik Constitutionell umieścić po-niższy list do redaktora, datowany pod dnem 13. Lipca: „Mości Redaktorze! Wczoray wie-czorem około godziny 6tej, przeobdząc koło domu Ministra spraw wewnętrznych, zatrzy-many zostałem natarczywie przez Brygadiera

żandarmeryi, dowodzącego posterunkiem ta-mecznym. Ten wydarł mi gwoździak, który miałem w dziurce od guzika, zelżył mnie przewiskami B. J. F., i oświadczył mi: „Je-żeli cię ieszcze raz obaczę, zaprowadzę cię do Policji Prefektury.“ Ten nowy sposób napastowania i lżenia ludzi spokojnych ude-rzył i zasmucił mnie tak mocno, że przez ni-niejsze oświadczenie pragnę, aby co podobne-go nie zdarzyło się innym osobom, którymby równie jak i mnie podobało się nosić gwoź-dzik czerwony. Doniesienie moje przestrzeże przynajmniej tych, co są miłośnikami nosze-nia kwiatów, aby starali się unikać żandarme-ryi.“ (Podpisano) Eloy.“

Zjednoczone Niderlandy.

Z Bruxelii donoszą pod dnem 19stym Lipca: „Zgromadzone niedawno Stany Bra-bancyi południowej uchwały prosić Kró-la Jmci, o ustanowienie Sądów Przysięgłych i Wysokiego Sądu Narodowego z tej strony rzeki Mozeli, niemniej, ażeby nie nadawano Królestwu żadnego nowego kodexu, lecz aby tylko dawniejszy roztrząsiono. Toż samo uchwały, Stany wschodnio Flandryjskie, na posiedzeniach swoich w Gandawie. Także i Stany Brabancyi północnej zgroma-dziły się.“

Włochy.

Najśmiańsi Cesarstwo Ichmć Austriacy, którzy z Wysokiem Gronem Swoim dnia 12go Lipca byli w Pizie a dnia 14go w Liwor-nie, i których wszędzie przyjmowano festy-nami i oświeceniem domów, powrócili do Flo-rencyi, a mianowicie N. Cesarzowa Jeymć dnia 16go a N. Cesarz Jmć z W. Xiążęciem Toskańskim dnia 17go.

Niemcy.

Nie dawno przybite, było w Tybindze na czarney tablicy (zwyczajnem miejscu ogła-szań akademickich) wezwanie do wszystkich uczniów wydane od Rektoratu, aby strzegli się wszelkich nowości uderzających, przedsie-branych bez zezwolenia akademickiego. Co przez te nowości rozumiano, nie objaśniono dokładnie. — W powszechnym dono-sicielu Niemieckim umieszczono dokładną wiadomość, wydaną przez Xiądzę-Sasko-Gothańskiego bezpośredniego Kommissarza w spra-wach uniwersytetu Jenańskiego, względem uchy-

lenia Professora Oken, gdzie wyłuszczone między powodami, że w tej mierze żaden wpływ obcy nie zachodził, że powołaniem Oken a była professura historii naturalnej, a nie pisanie paszkwilów i t. d.

Gazety Frankfortskie donoszą z Manheimu pod dniem 10tym Lipca: „Wczoraj wieczorem przybyło tu na Renu 7 okrętów z 2400 wychodźców, po największej części z Szwajcaryi, płynących do Ameryki południowej. Mają zawiadowcę, i kosztem Króla Jmci Portugalskiego utrzymywani są w podróży do Brazylii. Między nimi znajdują się ludzie bardzo starzy, młodzieńcy, dziewczęta, mnóstwo dzieci, wielu profesjonalistów, kilka lekarzy, jeden Duchowny, kilkunastu ekonomów wiejskich, tudzież ogrodników, że wszystkimi rodzajami nasion Europejskich, szczepami winnemi, i t. d. Wszyscy są dobrej myśli, a dla rozrywki bawią się odgłosem muzyki w ciągu żeglugi swojej. Mają między nimi znajdować się rodziny bardzo naświetne, lecz także i żebracy. Należało by życzyć, aby dla tej wyprawy zakwitło więcej pomyslności aniżeli doznała przed dwoma laty podobna wyprawa do Ameryki północnej, która, jak wiadomo, wypadła po największej części bardzo niepomyślnie.“

Prusy.

Niemiecka gazeta powszechna umieściła co następuje: „Bezimiennym listem z Berlina pisany w imieniu niemieckiego towarzystwa kilkunastu Mężów, wezwana została redakcyja tej gazety, aby umieściła artykuł następujący: „Z Berlina dnia 15. Lipca: Z zaspokojającym zadowolenieniem spostrzega każdy Mąż prawy i dobrze wysłany owe kroki, których Rząd chwycił się niedawno w skutku otrzymanych doniesień o istnieniu tajemnych związków rewolucyjnych. Albowiem nie potrzeba być znawcą ludzi, głęboko widzących, nie trzeba, jak tylko bez zamiaru iść prostą swą drogą, i oglądając się dookoła, aby w ponurej świętoszkowej istocie cyników związku czarnego, którzy pod maską żwawości i inna-kierii i pod płaszczkiem niepołerownej prostoty istotne szelmowstwo pokrywają, poznać zły zamiar i przerazić się nim w najwyższym stopniu. Ktoż nie spostrzegał z obrzydliwością owe systematycznie rozmyślane i po Jezuitcku przygotowane przyucyty, owe usposobiania i korzystania z niewinnego wieku młodzieży, która nabyłdniejsze pozory bierze tak łatwo za rzecz najlepszą, a z nietoleran-

cją, nieznającą granic przyziściela w uroionym nieprzyziścielu pokonywając; tak chętnie czyni z siebie ofiarę dla niemieckiego, wysokiego celu? Ktoż ianym okiem ale zasmnconym umyślew, nie widział tego kary godnego podkopowania całej jeneracyi, owej nadziei Oyczyzny, i popierania tych niegodziwych zabiegów przez pominięcie milczeniem i beziaterosowny na pozor ndział, nawet ze strony osób, stójących wyżej? Dla tego byłby już czas, aby przedewszystkiem niektóre katedry nauczyielskie i nie jedną kazałnicę oczyścić od dogmatu, którego celem jest obalenie tego, co is nieie i aby ich Gminom, złożonym z oszunkanych słuchaczy, którzy zwdniczością płynnej wynowy przeięci, jak nocne ćmy szukali płomienia, nie poymniąc skutków onegoż, albo z urojęstwiejących oszustów, co grali rolę kuplerow, aby im mowię na przyszłość zaradzić lepiej przez prawdziwie godnych kapłanów Religii i filozofii. Tyłło z oczyszczenia tego źródła wszystkiego złego, zagrażającego nas nudał, ożyje znou nadzieia, że młodzież nasza nie będzie dłużej pałać poddymaną ambycyją, ażeby stać się Chłopcami Niemieckimi, a jako takowi narzędziem zbrodniczey dążności; ale że pałać będzie czystem usiłowanem, aby byđz poiętnymi Uczniami w szkole tego, co jest prawdziwym i dobrem, aby byđz skromnymi synami i Obywatelami, a jako takowi, naydzielniejszą podporą oswobodzoney Oyczyzny.“

Ameryka Hiszpańska.

Pruska gazeta Stanu umieściła: „Do przyspieszenia rozeymu między Rządem Buenos Ayreskim a Artigasem musiała zapewne przyczynić się bardzo wiadomość o gsrliwości w uzbraianiu wyprawy Hiszpańskiej w Kadyxie. — Mac Gregor miał przybyđz do Port au Prince na wyspie S. Domingo. — Na jaką wiarę zastęgnię rozsiewane z Ameryki północnej wiadomości o położeniu i stosunkach powstańców w Ameryce południowej, okazuje się z doniesienia, umieszczzonego w iednej z gazet Nowo-Yorkskich, według którego jakowys Pułkownik Pruski miał przybyđz do obozu Boliwara, ofiarując mu służbę 4000 Prusaków z warunkiem, aby miastu Hamburgowi dane było pozwolenie, wyprowadzać towary z Prowincy Powstańców bez żadnej opłaty; tudzież, że 1600 Tyrolczyków wylądowało do Ameryki południowej, celem zaciągnięcia się do służby wojskowej u powstańców.“